

Uluslararası İstanbul Bienali
Danışma Kurulu Toplantı Tutanağı

Tarih: 13. 8. 1990
No:1

Katılanlar: Aydın Gün, Vasıf Kortun, İsmail Tunalı, Belkıs Mutlu, Erhan
Karaesmen

Sayın Gün.....

Sayın Kortun.....diye başlayan bölüme ek:

Vasıf Kortun, Bienal bünyesinde bir video sanatı festivali hazırlamayı amaçladığını belirtti. İki bölümlü düşünülen bu festivalde, eğitsel amaçlı videolarla İstanbul sanat izleyicisine çağdaş sanat ve sanatçıları tanıtmak ve video sanatının seçkin örneklerini de göstermeyi amaçladığını belirtti. Bu konuda Paris'teki Centre Georges Pompidou'yla temasa geçtiğini ve bu kurumdan çok düşük bir ücretle videoları kiralayabileceğini anlattı.

Gene Bienal bünyesinde bir 1990'ların doğuş halinde olan temaları çerçevesinde bir uluslararası bir sanat/felsefe konferansı düzenlemeyi düşündüğünü söyledi.
.....

Bienal Müdürü'nün Ağustos ve Eylül ayları etkinlik Raporu:
Bienale davet edilen ve temasa geçilen ülkeler:

A.B.D.	Fransa	Almanya
Avusturya	Yunanistan	İspanya
İtalya	Portekiz	S.S.C.B.
Polonya	İngiltere	İsrail
Japonya		
Hindistan (henüz konuşulmadı)		

Bienal Müdürü'nün Misafir ülkelere Mektubunun kaba Türkçe kopyası:

Size, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfının düzenlediği 3. Uluslararası İstanbul Bienaline katılacağınızı umut ederek yazıyoruz. Bienal, 25 Eylül - 31 Ekim tarihleri arasında yer alacaktır.

European Association of Music Festivals üyesi olan İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı, müzik festivali (k.1973), sinema festivali (k. 1981), ve bir tiyatro festivali (k. 1988) düzenlemekte olan kar amacı gütmeyen bir kuruluştur.

1987 yılından beri, IKSIV gittikçe daha hırslı, gerçek anlamda uluslararası Biennaller düzenleyerek bu alanda da Türkiye'ye öncülük etmektedir.

I. DEĞİŞEN TÜRKİYE

Türkiye son yıllarda olumlu ve çarpıcı değişimler yaşamaktadır. Hayatın her alanında, ülke tarihinde eşine rastlanmayan bir çaba, üretim ve katılım yoğunluğu göze çarpıyor.

Sayıları hızla artan sanat galerileri, galerilerin uluslararası fuarlara katılmaları, sanatçılarımızın uluslararası ortama girmeleri, Türkiye'de şimdiye dek alıcı bulabileceği tahmin bile edilmeyen konularda çıkan dergi ve kitaplar, başlayan özel televizyon yayıncılığı, reklamcılık ve genelde iletişim alanlarında kaydedilen aşamalar, kişisel yaşam alanında gelişen estetik bilinç, bu derin durumun mutlu belirtileri.

Türkiye'de hayat, şimdiye değin görülmemiş bir ölçüde görsel ve giderek, estetik boyuta kavuşmaktadır. İnsanlar, gerek günlük yaşantılarında rastlantısal biçimde, gerekse kendi seçtikleri anlarda, yeni görsel olgularla anlaşmak, onları kavramak ve anlamlandırmak zorundadır. Sanatçıların sayısında artış olduğu gibi, resim alanları da çoğalmakta. Reklamcılık alanındaki gelişmeler, sunulan ürünler arasındaki rekabeti olduğu kadar, kişilerin görsel dikkat ve anlamlandırma yeteneklerini de hedefleyen bir imge rekabetini ifade ediyor. Bunun gibi, artık Türkiye'de aydın, kültürel bilince sahip, ülkemizin her alanında tanıtımını önemseyen, ülkemiz insanlarının bilgisel gelişimini arzulayan sanayici ve işadamlarımız vardır.

Bienalin amaçlarından biri de, tefrik etme yeteneği gelişmiş, kelimenin her anlamıyla görüş sahibi insanların yetiştirilmesi olduğu kadar, Türkiye'yle, dünyada kültürel alanlarda başı çekmekte olan ülkeler arasındaki sınırı kaldırmaktır da.

İstanbul'un diğer metropolitan merkezlerden bir eksiği olmadığını, hatta dünya kültürüne sunacağı fazlası olduğuna inanıyoruz. Bienalin bir amacı da bu olguyu Türkiye'ye göstermek olduğu kadar dışarıya da aksettirmektir. Orası /Burası ayrımına inanmadığımız için, buranın da oranın bir parçası olduğunu, başka bir deyişle, burada düşünülüp yapılanların oradakilerden pek de farklı olmadığı gerçeğinden hareket etmekteyiz.

II. 1987 ve 1989 BİENALLERİ

katılanların özeti verildi. (bkz. ing)

III. 1991 BİENALİ

1980'ler önceden tahmin edilemeyecek boyutlarda bir krize şahit oldu. Avrupa'da 1989'da gelişen dönüşümler bir anlamda bu büyük değişimin olgunlaşmasını gösterdi. Yazar Thomas McEville'nin dediği gibi "Batı Kültürü 1990'lara girerken, henüz çok yeni de olsa, yeni bir tarih tanımı arıyor. Bu tarih tanımı, hiyerarşik olmayacak, merkez ve periferi fikirleri doğrultusunda düşünmeyecek. Modernizmin özünde yatan çizgisel avrupa merkezci modeli ortadan kaldırarak onu dünyasal bir uygarlıkla değiştirecek."

3. Uluslararası İstanbul Bienalinin iki ana teması olacak; gençlik; kültürel çokluluk ve liberallik.

Kültürel çokluluk ve liberallikten anladığımız, etnik, cinsel kökenler, cinsi seçim ve benzer kriterlerin çokluğu değil, belli bir sanat eserinin üretebildiği farklılıklardır. Bir diğer deyişle, kültürel farklılaşmanın iyiden iyiye ortaya çıkartılması bu serginin tek ilgi alanı değil. Hepimiz aynı dünyadayız ve onunla yaşama biçimlerimiz farklı. Bu anlamda, kültürel farklılık hemen anlaşılamayan, ya da dile dökülemeyen ekstra bir diğer öge olarak da anlaşılabilir.

Venedik Bienalleri gibi sergilerin, ayrı ayrı pavyonlara (sınırlar ve duvarlar) göre, izolasyon mantığıyla düzenlenmesi, eski ulus sergileri fikrini yeniden yaşıyor. Bu tür sergiler, eleştirmenlerin, küratörlerin ve sanatçıların tepkisini almaktadır. Bienale davetler ulusal bazda olsa da, misafir ülkenin küratörleri ile birlikte, gelen eserleri toplu halde asmayı planlamaktayız. Bu aynı zamanda, katalog ve sergi arasında hoş bir gerilim yaratacaktır.

Bienale, özellikle genç sanatçılara yer vererek ve kültürel çokluluğa yer vererek en fazla kırk eserle katılmanızı rica ederiz.

Misafir ülkenin sergi düzenleyicisinin katalog yazısı ve renkli saydamları, temmuz ayının ikinci haftasına kadar elimizde olmalıdır. Tüm malzemeler katalog basımını takiben geri verilecektir.

Kent içinde çeşitli yerlerimiz olmasına rağmen, halen tek bir mekan aramaktayız. Şu anda, iki 19. yüzyıl fabrikasından birini kullanmayı düşünmekteyiz. Size, bunların yer planları ve duvar yükseklikleri pek yakında belirtilecektir.

Modern bir müzesi ya da bu işe uygun bir merkezi olmayan İstanbul'da bu tür bir sergi büyük güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bütçemizin büyük bölümü seçilen mekan(lar) > uluslararası standardta hazırlamaya gitmektedir. İstanbul'da bir çağdaş müzenin olmaması, katılımınızın önemini özellikle arttırmaktadır.

IV. MİSAFİR ÜLKENİN ve İKSV'nin SORUMLULUKLARI:

İKSV

1. Küratör ve davetli sanatçıların otel ve günlüğünü sağlar. Uçak masraflarını misafir ülke üstlenir.
2. Rehberler sağlayacak, enstelasyon ve de enstelasyon için emek sağlayacak ve diğer teknik yardımı verecektir. De enstelasyon sırasında İKSV küratör'ün otel ve günlüğünü sağlar.
3. Eserlerin gürükten çekilmesinin bürokratik işlemlerinden sorumludur. Misafir ülke eserlerin sergi alanına kadar transportasyonunu sağlar.

4. Uluslararası dergilerde bienalin reklamını yapacak ve yazarlar davet eder.
5. Nem gidericiler sağlamayı garanti edememektedir. Ancak, yangın önlemleri ve güvenlik uluslararası standartlara uygun olacaktır.

V. BİENAL SIRASINDA DİĞER ETKİNLİKLER

1. Bienal esnasında uluslararası bir konferans düzenlenecektir. Bu konferans 1990'ların konuları üzerine olacaktır. Misafir ülke konuşmacılarının uçak masrafları ülkeye, yatak ve şeref parası ise İKSV'ye ait olacaktır.